

1841 ¹⁶/₆ 43: 1. Beh. af F. t. L. om Afgift paa Hvede og Hvedemel og ang. Rugbrødsprisen. 1842**[Jual.]**

gennemføre ud fra den Betragtning, at der maa gøres, hvad der gøres kan, for at holde Prisniveauet nede paa en rimelig Højde. Jeg tror for øvrigt, at en effektiv Indsats paa dette Omraade faar større Betydning i Kampen mod Inflationsfaren end største Delen af de Lovforslag, der for Tiden er til Behandling i et Folketingsudvalg angaaende de ledige Penge.

Det vil sikkert vække almindelig Tilfredshed, naar vi faar Høsten bjærget, hvis vi igen kan uddele Hvedemel til Landets Husmødre. Selv om det Høstaar, der nu snart er til Ende, har vist, at vi kan klare os uden Hvedemel, har Savnet deraf alligevel voldt Husmødrene mange Bryderier, og der er ingen Tvivl om, at de enkelte smaa Hvedemelsrationer, som er blevet uddelt i indeværende Høstaar, har været meget kærkomne og maaske endogsaa har været med til at skaffe Handelsministeren en vis Popularitet blandt Landets Husmødre. Nu er det ganske vist ikke Handelsministeren, der skaffer os Hvedemelet, selv om det er ham, der forestaar Rationeringen, og jeg tror heller ikke, saaledes som Landbrugsministeren og den konservative Ordfører, at det er Loven om Statsgaranti mod Tab ved Saaning af Hvede, der er Skyld i, at der nu igen er Udsigt til at faa en pæn Hvedemelsration, men der kunde maaske være Grund til at sende en venlig Tanke til de Landmænd, som trods tre Aars Misvækst alligevel har opretholdt Hvededyrkingen i ret betydeligt Omfang. Og saa maa vi for øvrigt erkende, at den største Del af Æren for, at Landets Jord stadig er saa gavmild, tilkommer Høstens Herre.

Naar nu den Ordning, som vi her beskæftiger os med, bliver gennemført igen for det kommende Høstaar, vil Virkningen deraf blive ret enestaaende i Nutidens Historie. Ordningen vil betyde en Lettelse af Statens Udgifter. I det Hvedeaafgiften gaar rigeligere ind og Forbruget delvis flyttes fra Melet af Rug over til Hvedemel, vil Statens Udgifter gaa tilsvarende ned. Der sker altsaa det, at vi baade faar Hvedemel og samtidig letter Statens Byrder; det er glædelige Begivenheder, som er værd at notere i en Tid, hvor det er smaat med Glæder.

Jeg vil gerne stille et Par Spørgsmaal til Landbrugsministeren. Det ene er, om der ikke vilde være Mulighed for, naar Høsten af Brødkorn tegner saa godt, og forudsat at vi faar Avlen bjærget godt, at uddele en Ekstraration af Rugbrød til de Mennesker, der har haardt legemligt Arbejde. Det kunde f. Eks. gælde de mange Arbejdere, der har deres Arbejdsplads temmelig langt fra Hjemmet og derfor skal have Mad med paa Arbejdspladsen. Det skulde ogsaa gælde de unge Landbrugsmedhjælpere og andre haardt arbejdende unge, der har et ret stort Behov for Næringsmidler.

Det andet Spørgsmaal, jeg vil rette, er, om der ikke var Mulighed i den kommende Sæson for at fremstille større Mængder af Kartoffelmel. Der er mange Husholdninger, som har lidt under Savnet af Kartoffelmel, og det ser ejendommeligt ud, naar vi her i Landet har saa mange Kartoffler, at vi ikke ved, hvad vi skal gøre ved dem. Mangelen paa Kartoffelmel har medført, at mange Husmødre selv gaar og tumler med Fremstillingen af Kartoffelmel; dette er for det første et stort Besvær for dem, især i denne Tid, hvor det er smaat med huslig Hjælp — et Forhold, som for Resten er uanstændigt, naar der samtidig er mange arbejdsløse Kvinder — og for det andet er det uøkonomisk med de Hjælpemidler, der er til Raadighed i en almindelig Husholdning. Kunde de Forhold, som jeg her har omtalt, rettes, vilde det bøde en lille Smule paa vor ikke alt for gode Ernæringssituation.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget.

Rasmussen (Gylling): Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa en Forlængelse af de hidtil gældende Bestemmelser paa dette Omraade. Mit Parti kan naturligvis ogsaa tiltræde dette Forslag. Det er glædeligt, at Hvedehøsten tegner til at blive betydelig bedre i Aar, end vi har været vant til det i de senere Aar, saaledes at Forbrugerne kan vente en større Tildeling, hvilket de sikkert vil blive meget glade for. Det har voldt meget stort Fortræd, at der har været saa lidt af Hvedemel, som Befolkningen jo i høj Grad har Brug for.

Gennemførelsen af nærværende Forslag